

Motion till riksdagen 2023/24:2554

av **Serkan Köse m.fl. (S)**

Södertörns högskola

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att Södertörns högskola bör bli universitet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksdagen beslutade 1995 att inrätta Södertörns högskola efter att utbyggnaden av den högre utbildningen i södra Storstockholm hade utretts under en lång tid. Bakgrunden var bland annat att övergången från gymnasieskola till högre studier var låg i södra Storstockholm, att arbetslösheten var hög och att problemen med segregation tenderade att öka. Därtill var avsikten att stärka Stockholms ställning i Östersjöområdet genom att etablera mångdisciplinär forskning inom en universitetsstruktur med inriktning mot Östersjö- och Östeuroparegionen. För detta ändamål inrättades en särskild forskningsstiftelse, Östersjöstiftelsen, med uppdrag att finansiera sådan forskning vid högskolan.

Högskolan har sedan sin tillkomst gjort betydande insatser för att förverkliga dessa ambitioner. Trots detta kvarstår flera av de ursprungliga problemen. Segregationen i Stockholmsregionen ökar och tycks bli alltmer bestående. Placeringen i Flemingsberg har varit ett strategiskt beslut och högskolan har sett det som sin uppgift att vara en del i utvecklingen av södra Stockholm. Detta har man gjort genom forskning och genom att vara en inkluderande studiemiljö som välkomnar studenter med skiftande bakgrund.

När riksdagen fattade beslut om högskolan var planeringsförutsättningen att ett nytt universitet skulle etableras, inte en regional högskola. Denna förutsättning infriades inte av staten, och högskolan tvingades under många år att anpassa sin verksamhet under ekonomisk press. Region Stockholm tog under en lång period ett mycket stort ekonomiskt ansvar för att kompensera för statens bristande uppfyllelse av sina ursprungliga planeringsförutsättningar.

Sedan starten har högskolan arbetat med mångvetenskaplighet, mångkulturalitet och medborgerlig bildning som ledstjärnor för verksamheten. Dess nuvarande vision

fokuserar på hållbar samhällsutveckling genom forskningsframsteg, bildning och kritiska samtal om vår tids stora frågor.

Idag är Södertörns högskola ett stabilt lärosäte i Flemingsberg med över 13 000 studenter. Högskolan utbildar för välfärdens yrken men även inom ekonomi, miljövetenskap och humaniora. Efter en utvärdering av Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har högskolan fått tillstånd att utfärda doktorsexamen i de flesta av sina ämnen.

Högskolan har tagit fram ett underlag som visar att den står sig mycket väl i förhållande till de nya universiteten, både vad gäller kvalitet och resultat inom forskning och utbildning. En särskild profil är Östersjö- och Östeuropaforskningen, som har fått ökad aktualitet efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina 2022. Detta arbete är av stor betydelse för Sveriges relationer i vårt östra närområde och blir än mer relevant med tanke på det pågående kriget.

Trots en omfattande utbyggnad av antalet högskoleplatser sedan 2014 har antalet högskoleplatser i relation till befolkningen minskat på grund av den kraftiga befolkningstillväxten. Detta är oroväckande och riskerar att hämma huvudstadsregionens tillväxt. Därför vore det önskvärt att staten fullföljer sin ursprungliga ambition och ger Södertörns högskola universitetsstatus.

I Sverige finns en formell distinktion mellan ”universitet” och ”högskola”, och denna terminologi har betydelse för hur lärosätet uppfattas. För Södertörns högskola, som redan bedriver verksamhet på en nivå som i allt väsentligt motsvarar den som bedrivs vid ett universitet, är det därför naturligt och fullt rimligt att erhålla den formella statusen som universitet. Utifrån detta vore det önskvärt att staten övervägde att fullfölja ambitionerna för Södertörns högskola och upphöjde lärosätet till ett universitet.

Serkan Köse (S)

Ingela Nylund Watz (S)

Anna Vikström (S)

Markus Selin (S)

Leif Nysmed (S)

Mathias Tegnér (S)

Azadeh Rojhan (S)